

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazeta“ ese:
Joi'a si Dumineca.

Pretulu abonamentulu:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. v. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu seu
28 franci.

Anulu **XLI**.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. correspondenti.

Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru facare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retramitu.

Nr. 87.

Joi, 14 2 Novembre

1878.

Maghiarii si Prussii.

Brasiovu, 13 Novembre 1878.

Prietenii maghiari si prussi avura éراسi o mica cérta intre sine. Politicii nostri dela Budapest'a au cu cei dela Berlinu o insusire comuna, care ii apropia incatuva pe unii de altii: aroganti'a adeca, cu care sunt gat'a in totu momentulu a pune tier'a si lumea la cale. Diferinti'a, ce esiste intre densii in privinti'a acést'a, este, ca maghiarii sunt numai nisce invetiacei, nisce imitatori nedibaci ai celoru dela Berlinu. Ar' voi si ei se faca cate odata politica mare, dér' nu le érta poterile. O singura ochire dela Berlinu ajunge spre ai face se se convinga despre zadarnici'a intreprenderei loro. In momente de aceste ii cuprinde unu simtiementu óre-care de neincredere si amaraciune faci'a de prietenii loro bismarckiani si atunci 'si arunca intrebarea, ca óre nu ar' fi mai bine a se smuci din braçiale amiciloru nordici, a se lipsi de bunavointi'a loro protectóre si a'si cantá alti prieteni, pe cari se se póta radimá cu mai mare siguritate si succesu.

De candu cu ocupatiunea Bosniei maghiarii au inceputu se dubiteze in bunele intentiuni ale guvernulu germanu. Amicitia Germaniei — scrise de curendu organulu principalu guvernamentulu din Budapest'a — ne-a costatu fórte multu pe noi ungunii, aducédu-ne numai noue calamitati esterióre, acést'a amicitia n'a mersu nici odata mai departe, decatu erá angagiate interesele Germaniei. De aceea numitul organu oftéza pentru aliantia cu poterile apusene, cu cari, dice, Austro-Ungari'a, ar' esi mai bine la cale, cá cu Germani'a, care in fapta a subordinatu interesele vitale austro-ungare aspiratiuniloru ambitióse ale Rusiei.

Prussii, cari la asemeni ocazioni nu remanu datori cu respunsulu, si cari cunosc situatiunea interióra a monarchiei nóstre celu puçinu asia de bine déca nu mai bine cá redactorii dela „Pester Lloyd“ s'au grabitu ale spune acestora parerea, dupa obiceiulu loro, fara nici o gena: — „La espectoratiunea organulu oficialu din Pest'a avemu a respunde — serie „National Zeitung“ din Berlinu — ca nu Germani'a este o pedeca pentru Austro-Ungari'a ci giurstarile sale interióre sunt cari o impedece. Cercurile politice ale Ungariei, cari sunt la carma dela 1867 incóce si-au perdutu timpulu celu scumpu cu prepararea de totfelulu de dulcetiuri ale vanitatii nationale, si au cheltuitu atati bani pe ele, incatu acuma si-au perdutu totu creditulu publicu. Pe lenga alotriile aceste maghiarii mai lasara frénele libere si poftel loro de resbunare nationala si apasau, unde numai poteau pe slovaci, serbi, romani si sasi in propri'a loro tíera. Orbi'a loro merse asia departe, incatu aretara inimiciti'a loro, in modu fórte provocatoriu si cu fiecare ocaziune, faci'a de poporatiunea Turciei nordice, pre candu din contra muntea sanetósa trebuia se-i faca se cunósca, ca problem'a Ungariei erá a-si regula referintiele sale interne si esterne dupa consiliulu lui Kossuth astfeliu, incatu prin acést'a Ungari'a se se fi prezentatu, cá unu punctu de radimu alu tuturor aspiratiuniloru popóreloru vecine. Printr'o asemenea politica Ungari'a ar' fi castigatu o positiune tare si ar' fi facutu Europei celeilalte unu mare serviciu. Dér' nu, conformu dorintiei partidei domnitóre Ungari'a a trebuitu se apara pretutindeni cá dieulu maghiaru cu biciulu in mana si astfeliu s'a intemplat, ca statulu maghiaru nu are in giurulu seu nici unu amicu, ba din contra cele mai multe state vecine i sunt inimici declarati. Din necazulu acesta sei scóta óre pe unguni imperiulu germanu cu negligerea propriiloru sale interese seu se se multiaméca a fi amenintiatu cu o contra-aliantia francesa? Dér' amenintiarile unguniloru nu ne facu nici o dorere de capu!“

Sinceritatea acestui respunsu nu'o va pune nimeni in dubiu, si prietenii din Budapest'a au simtitu atatu de adéacu argumentele frapante ale organulu liberalu-nationalu din Berlinu incatu n'au potutu se aduca a'te argumente in contrale, decatu repetindu asertiunea ca in pracsá, aliantia a celoru trei mari imperati'a fostu numai o aliantia a celoru doi, a Germaniei si a Rusiei in contra Austro-Ungariei, pe care Germani'a a manató in Bosni'a cá se o slabéca si se o compromita. Punctulu principalu, pe care se baséza argumentatiunea diuariulu prussianu si care se refera la apasarea nationalitatiloru in Ungari'a, a ramasu necombatutu de catra politicii dela „Pester Lloyd“. Prietenii din Budapest'a se simtu aci cu musc'a pe caciula si de aceea tacu infundati, ér' prietenii dela Berlinu sciú pré bine cu ce se le astupe gur'a.

Deschiderea delegatiuniloru.

Dumineca in 10 Nov. a primitu Maiestatea S'a cele doue delegatiuni in palatulu regalu din Bud'a. La vorbirile presiedintelui delegatiunei austriace comitele Coronini, si a presiedintelui delegatiunei ungare Iosifu Szlavvy, a disu Maiestatea S'a: „Guvernulu, fidelu tractatulu dela Berlinu se va intrepune pentru o consecinta si generala esecutare a lui. Problem'a militara din Bosni'a, fiindu curédu si cu succesu resolvata, a fostu posibilu a rechiamá o fórte insemnata parte din armat'a de ocupatiune. Guvernulu se va sili acuma intr'unu modu seriosu de a aduce in consonantia sacrificiele cerute de ocupatiune cu situatiunea financiaria a monarchiei, si de a grabi momentulu, candu cheltuielile de administrare ale Bosniei si Herzegovinei voru poté fi acoperite din mediulócele proprie ale acestoru doue tieri. Speranti'a, ca acést'a va succede, este cu atatu mai fundata, cu catu relatiunile monarchiei cu tóte poterile sunt din cele mai bune. Imperatulu are increderea, ca delegatiunile voru dá concursulu loro pentru fericit'a inchiaiere a opului inceputu spre sustinerea pazei europene spre binele si glori'a monarchiei.“

Comitele Andrassy a fostu de faci'a in siedintiele de deschidere ale delegatiuniloru, carora le-a prezentatu proiectulu budgetulu comunu pentru 1879, care recere cheltuieli in totalu de 109.850,297 fl. Cele mai mari sunt pretensiunile ministrulu de resbelu imperialu, care intre altele cere 8 milióne florini pentru imbunatatirea puscei „Werndl“, care se va perfectoná asia, cá se póta bate cá si pusc'a germana „Mauser“ 2100 pasi departe. — Este interessantu, ca opositiunea din delegatiunea austriaca este multu mai mare, cá in delegatiunea ungara. Se dice, ca comitele Andrassy ar' poté contá in delegatiunea austriaca numai pe trei voturi. In comissiunea budgetara a acestei delegatiuni s'au alesu intre 11 membri abia siepte insi, de cari se póte dice cu siguritate, ca voru votá pentru politic'a comitelui Andrassy. Catu despre delegatiunea ungara ia succesu dlui Tisza a face se se aléga intr'ens'a toti candidatii guvernulu. Astfeliu din partea acést'a comitele Andrassy n'are de a se teme de opositiune.

Deputatiunea dietei croate,

ce constá din presiedintele Nicolae Krestics si primulu vice-presiedinte Dr. Iosifu Wuscics si care a mersu se prédé monarchulu adress'a dietei, a fostu primita in 7 Nov. la 2 óre p. m. de catra Maiestatea S'a in palatulu regalu din Bud'a. Cu ocaziunea acést'a a tienutu Krestics urmatóre vorbire:

„Maiestatea Vóstra! Diet'a regatelor Croati'a, Slavoni'a si Dalmati'a in totdeauna fidela Maiestatii Vóstre ne-a incredintiatu sarcin'a fórte onorifica a depune cu veneratiune omagiala pré devot'a ei adresa la piciórele tronulu Maiest. Vóstre. Ne simtimu fericiti a satisfacere insarcinarei nóstre si a dá totodata espressione acelor simtieminte sincere de

loialitate si supunere, cari totdeauna au insuffletitu diet'a regatelor Croati'a, Slavoni'a si Dalmati'a fidela Maiestatii Vóstre.

„Maiestatea Vóstra! Acést'a pré devota adresa este unu echou fidelu alu acelor cuvinte gratióse, pe cari Maiest. Vóstra a binevoitu a le adressá in pré inaltulu rescriptu dela 16 Sept. a. c. catra diet'a pré supusa a regatelor Croati'a, Slavoni'a si Dalmati'a. Dér' si la acést'a ocaziune n'a potutu diet'a numiteloru regate intotdeauna fidelu supusa Maiestatii Vóstre, decatu se-si espuna din nou dorintiele sale cu privire la reintegrarea pana acuma inca totu neesecutata a acelorasi regate, precumu si bucuri'a s'a cea mai cordiala si care nu se póte esprima cu cuvinte, faci'a cu acele mari victorii ale bravei armate a Maiestatii Vóstre, cari nu numai ca au desteptatu din nou cele mai glorióse reminiscentie ale monarchiei, ci au datu o noua dovada s despre iubirea de jértfa fora esemplu, despre amórea si alipirea tuturoru popóreloru, cari vietuiescu fericitu sub scepterulu gloriosu alu Maiestatii Vóstre. Dumnedieu se tiená, Dumnedieu se protéga pe Maiestatea Vóstra sacrata!“

Maiestatea S'a a respunsu in urmatoriulu modu:

„Primescu cu placere asigurarile de loialitate si fidela alipire, ce contine adress'a, si ve impoternicescu a transmite celoru ce vau tramisu multiamirea Mea regala pentru acést'a. Considerandu, ca o datorita a Mea cá regentu este de a me ingrigi in deosebi si pentru apararea competintieloru de statu si a asiediaminteloru legale, nu potu se nu observu, ca diet'a Croatiei si Slavoniei s'a ocupatu si cu cestiuini, cari, precumu sunt cu deosebire afacerile esterióre ale monarchiei, nu cadu in competinti'a legala a numitei diete. Asteptu prin urmare, cá acést'a dieta se observe pe viitoriu bine marginele, pana unde se estinde competinti'a s'a si se se foloséca de aci incolo s la numirea corónei Mele ungare de acele espressioni, cari stau in consonantia cu legile esistente.“

„Pester Lloyd“ se bucura, ca monarchulu a mustratu pe croati. Dupa cumu scriea corespondintele din Agramu alu diuariulu „Deutsche Zeitung“ croatii se temeau, ca maghiarii 'si voru dá tóta silinti'a, pentru-cá respunsulu, ce'lu va dá monarchulu croatiloru, se nu fia pré favorabilu. Severitatea cuventelor monarchulu, adressate deputatiunei croate, cauta se o mai slabéca foi'a croata „Obzor“ prin impartasirea unoru pré gratióse asertiuni facute de catra imperatulu faci'a de deputatii croati baron Smaics, Cuculievics si Miscatovics, pe cari ia onoratu la soareau'a curtii cu o avorbire. Catra Miscatovics dise Maiestatea S'a regele, laudandu bravur'a si iubirea de jértfa a tieriei: „Am avutu in adeveru bucuria cu Croati'a“. — „Acést'a tíera va si sta cu tóte poterile sale gata la ordinile Maiestatii Vóstre“, cutezà a respunde deputatulu. „Dá, sciú, sunt convinsu de acést'a“, respunde cu viuetate regele. „In Croati'a nu ne potemu inchipui, ca se fi versatu noi sange, spre a lasá tierile ocupate ori-cui“, observa inca deputatulu. La acést'a Maiestatea S'a, cá si candu n'ar fi auditu, s'a esprimitu cu cuvinte pré gratióse asupra dietei croate.

Din diet'a Ungariei.

Desbaterea asupra cestiuinei, ca óre se se iè in consideratiune propunerea lui Ernestu Simonyi privitóre la darea in judecata a ministeriulu avu locu in siedinti'a dela 5 Nov. Dupa ce 'si-a motivatu Simonyi propunerea cu argumentele cunoscute deja din actulu de acusatatiune, se primi cererea a 22 de deputati, cá asupra cestiuinei, déca propunerea lui E. Simonyi se se admíta seu nu la desbatere meritoria, se se faca votare nominala. Cu-o maiortate de 75 voturi s'a decisu, cá propunerea lui Simonyi se nu se admíta la desbatere. . . Dintre 422 deputati verificati au fostu numai cevasi peste jumetate de faci'asi dintre acesti'a au votatu 95 cu dá si 170 cu ba.

Pentru admiterea propunerii lui Simonyi la desbatere au votat membrii prezenti ai stangei extreme ai opoziției intrunite și deputații serbesi Michailu Polit și Nicolae Macsimovici și dintre cei siesse sasi opoziționali numai deput. Zay; ceilalți 5 au fostu absenti. Asemenea au fostu absenti Paulu Király, Paulu Hoffmann și Lonyay; Stefanu Bitto a votat cu ba. Ministrii, indată ce a venit la ordinea dilei propunerea lui Simonyi, au parasitu unulu dupa altulu sal'a șiedintieloru și nu au fostu de față nici în timpul vorbirei lui Simonyi, nici la votare.

În cas'a magnatiloru la 5 Nov. comisiunea aléa pentru compunerea adresei la discursulu tronului, a depusu pe biroulu casei proiectulu seu. Acestu proiectu în totalitate nu este decatu o parafrasa a mesagiului, este catu se pôte de moderatu și în tonu conciliatoriu și devotu compusu. Numai într'unu punctu își esprima îngrijirea și dorerea magnatii țierei, acolo adeca unde este vorb'a de jertfele financiare ale țierii. „Cu parere de reu vedemu — dicu magnatii, — ca ocuparea a facutu necesarie atatea cheltuieli, încatu ecuilibrulu financiiloru statului este din nou amenințiatu. Standu lucrulu astfelu cu tôte, ca scimu pretiui bravur'a armatei, — nu potemu se ascundemu înaintea Maiestatii Vóstre, ca în țiera domnescu mari îngrijiri, că nu cumva ocuparea aceloru provincii se aiba o influenția stricată, împedecătoria asupra dezvoltării folositóre a acelei garanții, care este cea mai de capetenia pentru sörtea natiunii: asupra poterei interioare a țierii.“ În fine dice adresa, ca primese cu multiamita cuvintele princiarie, cari îndreptatescu la speranț'a, ca guvernulu are intenținea de a duce la finitu ocupaținea cu cea mai mare crutiare a popóreloru în aducerea de sacrificii.

Ocuparea Dobrogei.

Cu privire la traganarea ocupației Dobrogei scrie „Romani'a libera“ de Marti într'unu articolu de fondu între altele:

„Intardierea trecerei nóstre în Dobrogea ne-a inspiratu înca de multu óre-cari temeri. Fara se fi avutu cunoscintia sigura de cauzele, cari țineau în locu armat'a nóstra, destinata a ocupá Dobrogea, noi amu presupusu și cu dreptu cuventu, ca Russi'a redica noue dificultati guvernului nostru. Nu ne-amu insielatu, în adeveru. Pentru nimeni nu mai pôte fi astadi o taina, ca Russi'a, în contr'a decisiunii expresse și categorice a tractatului dela Berlinu, cerea dela noi învoiel'a de a ocupá unu unghiu, destulu de însemnatu cá întindere și cá pozițione strategică, în lini'a despre apusu a posesiunii, ce ni se acordase, prin vointi'a unanimă a Europei. Cu tôte acestea diariile russe oficióse, nu încetéza cu încredințările și cu asigurările, ca diplomati'a dela St.-Petersburgu dorește cu sinceritate strict'a îndeplinire a clauselor tractatului dela Berlinu. . . Dér' noi în nici unu casu n'amu fi potutu primí o prețensiune, care ne-ar' fi compromisu fórtre tare în ochii celorlalte poteri, cari iscaliseră actulu dela Berlinu. Odata, ce natiunea luase hotarirea nestramutata de a urmă celoru dictate de areopagulu european, ea numai erá volnică, nici din bun'a ei placere, nici prin amenințări seu promisiuni din afara, se schimbe o iota macaru, din cele ce steteau scrise pe actulu marelui congressu. Aflamu înse, ca dificultatile delimitării esacte a pamentului ce ni se cuvine, ar' fi acumu înlaturate, în urm'a intervenirii comisiunii europene, însărcinate anume cu acést'a; și ca în pucine dile, trupele nóstre adunate la Brail'a, voru trece în șfersitu la destinaținea lor.

„Ne-amu simțitu îndatorati, — dice mai departe numi'a fóia — de a starui cá guvernulu se grabéscă ocupaținea, fiindu-ca pe langa celelalte tôte vorb'a latinului: „Pe catu tîmpu Rom'a se chibzuiesce Saguntulu pier.“ E tristu, în adeveru, a spune, ca administraținea de adi a Dobrogei depune fórtre multu zel, pentru a pescui în ap'a turbure a timpului acést'a de tranzițione, în care se resbata cea biata provincia. Impositele se stringu cu o mana fórtre avida și pentru catu se pôte mai lungu tîmpu: asum chiaru, în ajunulu intrării nóstre în stapanire, avutulu publicu alu provinciei se vinde și se disface în pripa, atatu pe catu se potu gasi comparatori; contracte economice de arendari pe diecimi de ani cu arende platite pentru totu cursulu vremii, sunt sigilate și parafate, în modulu celu mai expeditiv, — astfelu ca russii, în bunatatea lor, voru se nu ne faca multa bataie de capu financiară, candu vomu luá în stapanire acelu petecu de pamentu. Vomu vedé înse mai tardiu, cata valóre voru avé tôte acele tranziții, cari sunt de natura a micșorá, în modu atatu de simțitoriu, beneficiile cuvenite numai statulu nostru.

Angli'a și Afganistanulu.

Diariulu englesu „Globe“ publica o relațiune, ce sustiene ca e autentică, asupra originii neîn-

tielegeriloru dintre Angli'a și Afganistanu. În anulul 1876 a fostu invitatulu lordulu Lytton pe emirulu de Afganistanu se iè parte la o adunare în Delhi, unde regi'a Angliei fù proclamata de imperatésă a Indiiloru. Emirulu nici nu a respunsu macaru la acést'a invitare. Întru aceea a primitu guvernulu (englesu alu) Indiei scirea, ca emirulu este nemulțiamitu și ca în Cabul se afla unu spionu ruscescu. Guvernulu a invitatulu pe emirulu la o conferinția în Pesiaver. Emirulu a fostu reprezentatu la acést'a conferinția printr'unu tramisu specialu. Conferinț'a s'a începutu la 23 Ianuariu 1877 și a duratu șiese șeptemani; dér' emirulu nu a voitulu se faca nici unu arangiamentu cu englesii. Angli'a cerù, că se i concéda a trãmite reprezentanți la Herat, Balkh și Kandahar, fara a persiste de a avé și în Cabulu unu reprezentantu, de órace acést'a nu era pe voi'a emirului. Angli'a din parte-i oferí emirului o alianția ofensivă și defensivă, precumu și ca va începe ai dá earasi lui Dost Mohamet subvenținea de mai înainte. Déca emirulu ar' dori, cá urmasiulu seu la tronul se fia fiulu seu favoritu Abdulla, atunci Angli'a este gat'a ai garanțá acést'a succesiune.

Propunerile aceste i s'au facutu emirului printr'o scrisore. Respunsulu la acést'a scrisóre a aratatu, ca emirulu este unu omu neimpacabilu, care nu potea se suferi pe englesi și aruncá în contra loru cele mai amari învinovățiri. Emirulu privea ocupaținea dela Quetta, cá o amenințare a suveranității sale. Sir Lewis Pelly, reprezentantele englesu și a datu șilintia a afla unu mediu locu pentru o întielegere cu emirulu, dér' tôte au fostu în zedaru și în fine a parasitu la 2 Aprile Pesiaver fara a fi potutu dobândi subscrierea tractatului. „Globe“ adauge, ca emirulu în adeveru a declaratulu resbelulu în timpul conferinției din Pesiaver și ca dela 26 Martiu încóce, candu muri ambasadorulu emirului din Pesiaver, guvernulu britanicu n'a mai primitu nici-o scrisóre din partea emirului. Mai multe persóne, învinovățite ca ar' fi spioni englesi, au fostu omorite de catra emirulu. Înainte cu 18-luni a provocatu emirulu pe toti capii triburiloru, cá se-i vina cu trupele lor în ajutoriu în resbelulu celu santu contra Angliei.

Congressulu nationalu bisericescu

alu romaniloru gr. or. din Ungari'a și Transilvani'a.

Șiedinț'a a 15-a. Dupa autenticarea protocolorulu șiedintieloru 13 și 14 și dupa ce presiidiulu presentá cateva petitiuni, deputatulu Ioanovicu face urmátorea propunere: — „Esc. S'a Prea Santitulu Archiepiscopulu și Metropolitulu binevoiescă a aduce la cunoscint'a înaltului ministeriu maghiaru reg. de culte și instrucțiune publică, ca maritulu congressu bisericescu gr.-or. romanu cu parere de reu trebuie se observe desconsiderarea, va se dica neaplicarea romaniloru gr.-or. la înaltu acelasi ministeriu, care procedere de feliu nu coresponde legeri adusa pentru egal'a îndreptățire a nationalitatiloru și a confesiuniloru patriei, din care cauza atatu în mai buna informațiune a înaltului ministeriu, de culte și instrucțiune publică în afacerile nóstre bisericesci și școlare, catu și în luarea în consideratiune a populațiunii gr.-or. din Ungari'a și Transilvani'a, maritulu congressu nutrește speranț'a firma, ca înaltu acelasi ministeriu, întielegendu vointi'a congressului, se va nisui catu mai curendu amesuratu parității altor confesiuni, a satisface cererei romaniloru gr.-or. aplicandu și dintre barbatii nostri, cei deprinsi în afacerile bisericesci și școlare.“ — Se transpune la comisiune organizátore.

Marienescu, considerandu, ca invetiatur'a creștinescă a imblânditu pe omu și i-a datu libertatea, considerandu, ca invetiatur'a creștinescă se respandése prin catechismu, considerandu, ca catechismulu, folositu astadi în școlă nu mai coresponde, propune, ca congressulu se se adreseze catra sinodulu episcopescu pentru compunerea și introducerea unui nou catechismu, care coresponde cerințelor moderne. — Acést'a propunere se pune indată la ordinea dilei și se ia în desbatere. — Ionasiu ar' mai adauge la propunerea lui Marienescu unu cuvântielu, adeca: catechismu „metodicu“. Elu voiesce, cá catechismulu se fia compusu metodicu, cá copii se întielegă și se petrunđa invetiatur'a creștinescă. Dintre tôte obiectele pentru copii religiunea este astadi celu mai greu. Pre candu, déca catechismulu ar' fi metodicu, anumele copiiloru pline de iubire n'ar' poté remané straine invetiaturii creștinesci. — Presiidiulu comunica, ca sinodulu episcopescu s'au asternutu mai multe catechisme și se ocupa tocmai

cu censurarea lor. — Cav. Puscariu face unu aditamentu la propunerea lui Marienescu, cá sinodulu episcopescu se se ocupe totdeodata și cu compunerea unei carti de rogaciuni cu ilustrațiuni moderne, cá aceste se se póta folosi și de dómne (Bravo!) — Babesiu spriginesce aditamentulu lui Puscariu. Adausulu lui Ionasiu 'lu afla de prisosu, fiindu-ca elu este unu postulatu naturalu. — Congressulu primese propunerea lui Marienescu cu adausulu cav. Puscariu.

Dupa acést'a dep. Trombitasiu reporteza despre diferenț'a escata între epp. Popasu și sinodulu eparchialu din Caransebesiu. Episcopulu, dise elu, nui compete dreptulu absolutu a întari seu a respinge, ei numai în marginile stat. org. Recunóște ca stat. org. pentru casulu de față n'a îngrijitu. Unde înse legea nu pretinde casuri speciali, acolo trebuie se ne ajutam cu normele generale. Stat. nostru organicu este oghiind'a liberalismului. Este dér' datoriu a interpretá acést'a lege acolo unde nu prevede casuri speciali în sensu liberalu. Episcopulu înca n'a facutu asia. — Report. minorității Bartolomeiu reinșpeta ce a mai disu în cestiunea acést'a în șiedinț'a a 8-a a congressului. Epp. Popasu repeta declarațiunea s'a ca va încerca a complaná lucrulu, asia cá atatu sinodulu catu și alesulu asesoru se fia multiamitu, o declarațiune mai detailata elu nu pôte dá. Dupa o desbatere mai lungă în șiedinț'a acést'a și în șiedinț'a urmátore a 16-a congressulu primindu propunerea comisiunii a luat urmatorulu concludu în caus'a diferenției memorate:

„Lasandu nealternatu dreptulu episcopulu diecesanu de a întari seu eventualu a nu întari pre alesii asesoru consistoriali ai senatului strinsu bis. de ambele categorii, congressulu din incidentulu casulu concretu din cestiune enunția în generalu: ca la casu de neintarire epp. resp. archiepp. are a face sinodulu necunoscute în de antaiu motivele sale decizátore. Neaflandu sinodulu alegatoriu motivele întemeiate le pôte substerne sinodulu episcopescu spre decideri. Casulu concretu subversantu se va resolví în sensulu acestui concludu congressualu.“

La finea șiedinției 16-a comisiunea organizátoria prin reportorulu seu Zigre reportéza asupra operatului arondarei protopopiatelor din dieces'a Aradului și districtulu Oradei-mare și propune aprobarea arondarei, totodata propune a dá indemnitate sinodulu Aradanu de a sporí numerulu protopopiatelor în conformitate cu normele prescise dupa trebuințele locale și referințele teritoriale.

Epp. Popasu observa, ca înmultirea protop. este o mesura fórtre pagubitóre și nepotrivita cu starea materială de astadi. Unu corpu administrativu slabése, déca se imparte în numeroșe parti. Fiacare protopopiatu reclama unu mare și complicatu aparat, multi barbatii luminati, bani etc. Protopopii cu dreptu cuvëndu se vaera de seracia. Este contra înmultirii protopopiatelor. — Epp. Metianu într'o lungă vorbire aréta, ca afacerile bis. voru merge bine numai, déca organele esecutive inferioare ducu în deplinire hotaririle organelor bis. superioare. Adauge apoi, ca în dieces'a s'a esista protopopiate ce cuprindu 50--60 sate și ca astfelu protopopulu este preste putinția a le visitá pe tôte în cursulu unui anu, ceea ce ar' fi de doritu și chiaru neapertatu în interesulu administrațiunii bis. Într'unu anu nu sunt atate dumineci și șerbatori cate sate. Protopopii, lucru fireșcu, sunt ómeni mai betrani, ergo administraținea este cu anevoia. Nu dotarea mare a protopopiloru, ei bun'a administrare este lucru esențialu. Nu dorește scaderea dotatiunii și nu din acestu motivu insista a se sporí numerulu protopopiatelor. Protopopii n'au cum nici candu ajunge pretutindenea și astfelu averile și fondurile bis. școlare etc. adese se prapadescu cu sutele și miile. Pana se ne creamu o séma de preoti mai calificati, se suplinim acestu neajunsu prin protopopi, cari se viziteze comunele celu pușinu de 2 ori pe anu. Fiacare eparchia se 'și faca însasi arondarea protop. conform. trebuințelor locale. — Dep. Hodosiu combate parerea, dupa care fetiele bisericesci nu si-ar' cunóște chiamarea și nu si-ar' impliní datorințele lor, dice apoi, ca propunerea a dóua sta în directă contradicere cu cea de antaiu; ca-ci ce întielesu are a aprobá arondarea facuta și a dá totusi sinodulu din Aradu mana libera a face o alta arondare. Singuru congressulu este îndreptățitu a șanționá arondarea proiectata.

Deputatulu Marienescu și Zigre apera propunerea comisiunii, asemenea dep. Babesiu, ér' dep. Cosm'a impartășiesce vederile dep. Hodosiu și com-

bate argumentele eppului Metianu. Imultirea protopopiatelor dice, ar' merge mana in mana cu scaderea dotatiunii si astfel fondurile bisericesci scolare in locu se sporésca ar' scade prin desele „visitatiuni canonice“. — In fine se primesce propunerea dep. Boiu, cá se se amane hotarirea pana congressulu va fi ascultat propunerile comisiunii in privinti'a operatelor pentru arondarea celorlalte eparchii.

Arondarea protopopiatelor a fostu cestiunea, de carea s'a ocupatu congressulu cu preferintia si in siedinti'a a 17-a. Cá la tóte cestiunile de interese, asiá si la acést'a n'au lipsitu lungile desbateri. Ceea ce a ingreunatu si asiá dicédu a impedeatu resolvirea acestei cestiuni, a fostu lips'a proiectelor de arondare in sensulu conclusulu congressualu din 1870. Nr. 157, care hotaresce numerulu sufletelor pentru unu protopopiatu între 25,000 pana la 40,000. In sensulu acést'a singura dieces'a Aradului avea proiectu corespundétoru, pre candu proiectele Archidiecesei si Caransebesiului erau fórté departate dela prescriptulu conclusulu congressualu amintitu. Dér' si proiectulu diecesei Aradului érá defectuosu in privinti'a dotatiunii protopresbiterilor. Astfelu elu s'a relegatu de nou la sinodulu eparchialu, cá se-lu completeze si in punctulu acést'a. Ear' proiectele celor doue diecese s'au relegatu, cá sínódele eparchiale respective se presinte pentru congressulu viitoru noue proiecte de arondare.

Vine apoi la desbateré propunerea dep. St. Ioanovicu, care cere, cá comisiunea esmisa pentru a face representatiune la ministeriu in caus'a fondurilor, se constate totodata si abnormitatea, ca la in ministeriu de culte si instructiune publica nu este aplicatu nici unu barbatu de ai nostri in o positiune mai inalta, dupa cumu ar' cere paritate si ecuitate. Congressulu la propunerea dep. Babesiu primesce urmatoriulu conclusu: „Congressulu recunósce cu parere de reu la mai multe casuri greu simtit'a lipsa in ministeriulu de culte si instructiune a unui barbatu de confessiunea nóstra si insarcinéza pe deputatiunea in caus'a fondurilor la aduce acést'a lipsa la cunoscenti'a in ministeriu.

Urméza la ordine reportulu comisiunii es:nise pentru censurarea reportulu delegatiunii congressuale in caus'a despartirii ierarchice de serbi. Reportorulu Ianculescu arata, in ce stadiu se afla lucrarea acelei delegatiuni. Anume, ca 25 comune s'au despartitu; 16 s'au alaturatu la diecesele romane, 4 la cele serbesci; 1 a ramas nedecisa; la 16 comuue n'a succesu despartire pe cale amicabile; in 26 comune nu s'a facutu pertractare, din cauza, ca ierarchi'a serbésca n'a voitu se intre in pertractari sub cuventu, ca terminulu prefiptu pentru acele pertractari ar' fi espiratu. Processele de despartire din lips'a de bani pana adi nu s'au potutu incepe, ca-ci ministeriulu a opritu a se folosi pentru acele spese banii din fondulu, ce l'a datu pentru comunele serace, ce voru se se despartiesca. In ce privesce monastirile, sínódele nóstre s'au rezervatu dreptulu a decide caus'a pe calea processului. Monastirea Hodosiului, adi sub stapanirea diecesei Aradului, serbiu ceru a li se dá loru indreptu. Actele, ce privesce causele de despartire se afla la archivulu metropolitau. In urma aréta, ca locul de vice-presiedinte alu delegatiunii romane a devenitu vacantu prin mórtea fericitulu vicariu din Oradea-mare Andreiu Popu. — Comisiunea propune: 1. a se luá reportulu delegatiunii spre sciintia, indrumandu-se delegatiunea romana: a) a resolví obiectele neresolvite prin intetirea delegatiunii serbe, a-si implini si ea datoritiile sale; b) pentru spesele de processu se se faca anticipatiuni dela comune, ér' déca nu, se cóna dela ministeriulu ungurescu anticipatiune din numitulu fondu cu aceea, ca sumele anticipate se voru restitui fondului priu retribuire pe comune. 2. In locul fericitulu Andreiu Popu se se aléga unu vice-presiedinte nou.

Congressulu ia reportulu delegatiunii spre sciintia; ér' catu pentru caus'a comunelor, unde nu s'a efectuitu despartirea, se hotaresce la propunerea lui Rotaru: „ca delegatiunea catu mai curendu se faca pasii necesari, ca processele de despartire ale comunelor mestecate se se incépa“. La aceste se mai adauge propunerea epp. Popasu de a face pasii de lipsa pentru, cá Maiestatea S'a se se indure a prelungi terminulu pentru aceste pertractari pana atunci, pana candu voru mai fi comune, cari voru se se desparta. — Catu pentru spesele reclamate de puterea processelor se hotaresce ca: „diecesele Aradului si Caransebesiului se puna in budgetulu loru anualu o suma anumita

ca anticipatiune pentru spesele de processu, re-manendu, cá comunele respective dupa despartire, se restituie aceste sume din fondurile menite pentru comunele ce voru se se desparta; déca acést'a nu va ajunge se se recurga chiaru la Maiestatea s'a.“

In locul repositulu vicepresiedinte Andreiu Pap presidiulu recomanda pe par. epp. alu Aradului I. Metianu. Congressulu primesce cu aceea, ca actele respective se se transpuna noului vicepresidentu. In urma dep. V. Mangra atrage atentiunea cestiunei manastirilor si anume, ca congressulu se insarcineze pe delegatiune a face si in acést'a directiune pasii de lipsa pentru a aduce lucrulu in claru cu serbiu. La acést'a se observa din partea reportorului, ca sinodulu din Aradu si-a rezervatu dreptulu a face processu pentru manastiri, candu va fi lipsa. In urm'a unor deslusiri date de presidiu si de epp. Metianu se hotaresce a încercá incaodata o solutiune pacinica a causei cu manastirile, ér' in casu de nereusire a se incepe processu formalu.

Societatea academica romana.

Siedinti'a dela 25 Septembrie. Se comunica doue adrese ale dlui Grigoriu Tocilescu:

a) Un'a prin care comunica o copia trasa dupa originalulu aflatu in bibliotec'a imperiala din Vien'a, manuscriptu romanu, intitulatu „Viéti'a Santului Iosofatu“, compusu de logofetulu Botiulescu, din Malaesci, in anulu 1763, candu se aflá incarceratu in castelulu dela Milauu. Se recomanda sectiunii filologice.

b) A doua, prin care comunica o seria de iluminatiuni si initiale copiate dintr'o psaltire manuscrise de Efreu, episcopulu Radautiului, in dilele lui Radu Voda celu Mare si a fiului seu Alexandru, la anulu 1618, afiatóre astadi in bibliotec'a Certcovu din Moscu'a. — D. Tocilescu arata importanti'a acestui opu sub reportulu limbisticu, paleograficu ei artisticu, si cere a se tramite domnisiórei Kakurinov'a din Moscu'a 54 ruble hartia pentru osteuéla descoperirii. — Se recomanda sectiunii istorice reportulu in totalu, spre a se pronuntiá la timpu asupra cestiunei indicate; éra pentru plat'a celor 54 ruble se recomanda a se prevedé in budgetu.

D. Sionu comunica reportulu comisiunii de revisiune a proiectulu de dictionariu, prin care espune rezultatulu activitatii sale. Societatea ia actu si decide, ca comisiunea sa 'si urmarésca lucrarea; totodata a se prevedé in budgetu sumele necesarie.

D. Baritiu comunica din partea sectiunii istorice optu processe-verbale, relative la diversele lucrari ce i s'au fostu recomandat.

In ordinea discussiunii se pune cestiunea manuscrisulu adusu de d. I. Crainicu, sub titlu de „Avramu Iancu sau Hore'a II“, despre care avendu-se in vedere referatul specialu facutu de d. Babesiu si relatiunile date despre elu, Societatea in unanimitate ilu respinge.

Alu doilea se discuta asupra manuscrisulu adusu de d. Densusianu, cu titlu Istori'a revolutiunii lui Horea; se arata societatii mai multe obiectiuni facute in sectiune asupra acestui operatu, si propuneres maioritatii de a se dá autorelui unu ajutoriu spre a se poté duce in Ungari'a si Transilvani'a pentru urmariri de documente, cu cari se 'si complinésca oper'a, precumu si a se dispune tiparirea ei. — D. Sionu, cerendu cuventulu dice, ca avédu in vedere, cum ca operatulu in cestiune este imperfectu, nu intielege ca se se ia mesuri pentru tiparirea lui, pana nu lu aduce autorulu revizuitu, indreptatu si complinitu. Dlu intielege importanti'a propunerei de a se destina o suma óre-care pentru misiunea de a se urmari documente proprii la istori'a revolutiunii; acést'a inca cu instructiuni anume detaliate, fara cá acést'a se serve, cá obligatiune de a tipari oper'a dlui Densusianu. Pentru partea acést'a de istoria inse, dlui crede, ca e mai rationalu se se puna la concursu, ca-ci póte se voru afla scriitori, cari se o tracteze cu mai multa sciintia, competintia si talentu. — D. Stefanescu observa, ca propunerea sectiunii intru acést'a e in contra regulamentulu societatii; primesce se se dé autorulu o suma óre-care pentru o misiune literara, pentru stringerea documentelor, de care are trebuntia, cum s'a mai datu si altadata pentru asemenea misiuni; dér' nu intielege se se voteze impressiunea chiaru de acum, si apoi se se tramita la o comisiune, nu se imprima in anale de catu scrieri incuviintiate de intrég'a societate si acést'a in urm'a unui reportu alu comisiunii respective, care a avutu inaintea s'a opera completa; prin urmare se i se dé subventiunea; éra pentru tiparirea in anale va decide societatea la anulu. — D. Sturdza, unitu cu d. Sionu in principiu arata, ca operatulu dlui Densusianu, dupa puçinulu timpu ce 'i a fostu datu, cá se 'lu apretieze, are multe asertiuni nefundate si teorii eronate, cari probéza, ca autorulu n'a rumegatu inca bine subjectulu seu. Déca societatea ar' aprobá tiparirea ei inainte de a vedé rectificările indicato si implerea lacunelor, cari le marturiscesc insusi

autorulu, s'ar' comite o gresiéla supusa la criticele cele mai inviersionate; dlui admite inse se se acorde dlui Densusianu midiolóce pentru misiunea de a urmari documente relative la istori'a ce s'a apucatu a scrie. — D. Maniu arata, ca si parerea minoritatii din sectiune este de a nu se admite tiparirea operatulu dlui Densusianu; éra despre subventiunea de misiune in Transilvani'a, dice, ca si minoritatea a admis'o, inse se i se dé numai 1000 lei.

Propunerea de 1000 lei, cá cea mai departata, se pune la votu si nu intrunesc maioritatea.

Se pune la votu propunerea comisiunii de a se dá 1500 lei dlui Densusianu, pentru misiunea de a urmari documente in bibliotecele din Ungari'a si Transilvani'a, si se primesce cu maioritate.

Se pune in discussiune regularea concursulu pentru tes'a „Tieranulu romanu“, propusu de sectiunea istorica pentru anulu viitoru. — D-nii Sionu si Odobescu combatu propunerea sub cuventu, ca tes'a acést'a a fostu tractata in anulu acést'a si operatulu venitulu s'a respinsu; apoi, ca pentru anulu viitoru concursulu premiulu Nasturelu este regulatu; in cele din urma se pune cá argumentu si aceea, ca concurentulu din anulu acést'a póte se si publice oper'a, si viitorii concurenti n'ar' poté aflá sorginte decatu totu acestea; apoi ca pentru asemenea these trebuie se se defiga celu puçinu 3 ani — D-nii Sturdza, Maniu si Ionescu combatu aceste argumente. In cele din urma maioritatea admite, cá acéstasi tesa se se propuna pentru anulu 1881.

Se pune in discussiune continuarea tiparirii catalogulu de monumente epigrafice. Dupa propunerea sectiunii se admite, cá acést'a se se tiparésca in 500 esemplare, si sub form'a specimenulu, care s'a facutu, pentru care se se destineze o suma de 2000 lei, in budgetulu anulu curentu.

Siedinti'a dela 26 Septembrie. — Se comunica unu dictionariu franceso-romanu, tramisu de autorulu seu d. T. Codrescu. Se primesce cu multiamire. Totodata, dupa propunerea d-lui Sionu, in consideratia, ca d. Codrescu a daruitu mai multe carti societatii, se aproba a i se dá gratis cate unu esemplaru din tóte imprimatele societatii.

Se depune reportulu comisiunii insarcinate cu revisiunea bibliotecei si a colectiunilor; dér' inainte de a se ceti, se dá preferintia discussiunii proiectulu de budgetu.

D. Hodosiu dá lectura proiectulu si partea veniturilor se votéza cu 108,126 lei 4 bani. Discussiunea deschidendu-se asupra speselor se votéza mai multe articule, pentru care fusese date voturi de mai inainte din partea societatii. La articululu, care figurá sub titulu de cumperare si legatu de carti, d. Laurianu cere se se desparta si se se tréca sub rubrica deosebita fiecare in parte. Societatea consimte.

D. Sionu propune, cá avendu-se in vedere, cumu-ca s'a aprobatu a se cumperá bibliotec'a repausatulu Papiu, pentru care s'a asemnatu o suma destulu de insemnata, pentru acést'a se nu se mai faca previsiuni pentru alte cumperari de carti. — Societatea adera; ér' d. Stefanescu, aducédu aminte, ca inca din anulu trecut societatea incuviintiasa a se ficsá o suma pentru cumperare de carti de sciintia, si avendu in vedere, ca din sumele prevediute anulu trecut, s'a facutu o economie de peste 500 lei la acestu articul, propune a se trece pentu anulu acést'a in budgetu 1000 lei pentru cumperare de carti sciintifice. — Se pune la votu acést'a propunere si nu capeta maioritate. Or'a fiindu inaintata, discussiunea acést'a se suspenda, anuciandu-se pentru a dou'a di.

Diverse.

(Perderile in Bosni'a.) Ministrulu de resbelu imperialu comite Bylandt a impartasitu in cercurile delegationale, ca dupa numerarea autentica cea mai noua ce s'a facutu in ministeriulu de resbelu asupra perderilor armatei nostre in Bosni'a si Herzegovin'a, aceste, incatu sunt cunoscute pana acuma, n'au ajunsu inca cifr'a de 5000 morti, raniti si disparuti, asiadér' cifr'a oficiala publicata mai inainte a fostu pré mare. Mai puçinu favorabilu sta lucrulu cu bolnavii. Numerulu soldatiloru, cari se afla in spitale se urca la 20,000.

(Impartirea politica teritoriala a Bosniei si a Herzegovinei) publica „Correspondenti'a Bosniaca“. Dupa acést'a Bosni'a se imparte in privinti'a administrativa in 5 districte (Kreise) si 37 cercuri (Bezirke); Herzegovin'a forméza alu 6-lea districtu cu 10 cercuri. Districtele sunt urmatórele: 1. distr. Serrajevo, 2. distr. Travnicu, 3. distr. Banialuc'a, 4. distr. Bihaci, 5. distr. Zvornicu, 6. distr. (Herzegovinei) Mostar. —

(Blasius Orbán si „Magyar Polgar.) Redactorulu diariulu maghiaru din Clusiu „Magyar Polgár“ a adressatu catra deputatulu dietalu Blasius Orbán urmatórea „epistola deschisa“ in foi'a s'a: „In siedinti'a dietei dela 2 Nov. c. D-ta, d-le deputatu, ai sustienutu, ca ai cunoscentia sigura despre aceea, candu au sositu cate 2000 fl.

la Ladislau Tisza in Cianu, cari apoi s'au impartitu in cercurile de alegere de catra eroii chiorumbeti dela „Magyar Polgár“. Dupa ce acést'a agera observare se pôte referi numai la mine, deórece eu sunt redactorulu fóiiei „Magyar Polgár“, si am bucuri'a de a me uitá chiorisiu, me simtiu indatoratu de a responde cu cateva cuvinte la espectorarile d-lui deputatu. Déca d-lu Blasiu Orbán va poté aflá in Transilvani'a séu in alta parte a tierii nóstre unu deputatu, care ar' poté sustiené pe fačia, ca a primitu din partea mea in decursulu alegeriloru bani spre scopuri electorale, séu déca va poté dovedi, ca am tramisu cuiva séu prin posta, séu pe cale privata bani spre scopuri electorali: atunci me obligu, ca voiu dá d-lui Blasiu Orbán ori-ce satisfactiune ar' dorí, fia morala séu de alta natura. Déca inse nu'si pôte justificá afirmatiunile sale de mai susu, atunci declaru pe d-lu Blasiu Orbán, care multu timpu trecea de omu seriosu, de unu calumniatoriu si de unu palavragiu de nimic'a, care nu merita se ocupe unu locu in parlamentulu ungrescu. Clusiu, 4 Nov. Nicolae Papp m. p., redactorulu fóiiei „Magyar Polgár“. — La scrisórea acést'a a d-lui N. Papp a respunsu d. br. Blasius Orbán prin publicarea unei contra-declaratiuni, in care dice: „Lacheulu platitu alu regimelui Tiszaiianu ruina ori de natiune, d-lu Nicolae Papp, mi-a adressatu in „Magyar Polgár“ o scrisóre. Clusiu este multu pré departe, decatu cá se potu desemná cu cód'a biciului meu pe obrazulu acestei slugi, stigm'a sclavului. Elu cere dela mine dovedi, candu a tramisu vre-unui candidatu guvernamentalu séu altu-cuiva bani spre mituire? Elu n'a tramisu, dér' a dusu singuru bani pretutindení, unde a potutu se ajunga. Se nu uite de drumurile sale Gherlane, unde au fostu alesu cu corumperi ne mai audite pe membri dietei din Sibiu si ai senatului imperialu despretiuiti in tóta tier'a. Se nu'si uite de faptele Turene, unde impreuna cu maiestru de dantiu Hora a mersu din casa in casa si a cumperatu cu bani sufetele in diu'a mare pe strada — cumu vediu eu impreuna cu altii — in asia mare mesura, incatu déca procurorulu reg. ar' voi se aplice in contra d-lui Nicolae Papp pedepsele cele aspre prescise pentru abusurile la alegeri, atunci acesta de multu ar' fi potutu medita in temnitia asupra trecutului gloriei lui Tisza. Elu cere dovedi! Cu asemeni dovedi voi serví sectiunei criminale a tribunalului, ca-ci eu numai acestu foru ilu tienu de competentu pentru condamnarea nerusinarei unui individu sutenatu (platitu) cum e Nicolae Papp. Budapest'a 7 Nov. 1878. Blasius Orbán m. p.“

(Soldati romani decorati.) Comandantulu armatei II baronulu Philippovics a distinsu cu medalii de „virtute militare“ urmatorii soldati, cari s'au distinsu pe campulu de batalia din Bosni'a; Din regimentulu de infanteria Alexandru Cesareviciu, mare-principe si clironomu alu Russiei Nr. 61: pentru luptele din 9, 10, 11, 16 si 19 Augustu la Tuzla si Doboí medail'a de argintu clas'a a 2-a sergentului Iosifu Bacea, corporalului Ioanu Berza, infanteristiloru Ioanu Fisteá, Petru Iosivescu, Cristofu Vladu si Martinu Stancu. „Tel. R.“

(La primirea romanilor in Dobrogea.) Unu corespondentu alu „Pressei“ scrie cu privire la acést'a din Tulcea: „Aicea lumea se pregatesce pentru primirea romanilor, ridicandu-se arcuiri de triumfu. La inceputu tóte nationalitatile se preparau, fiacare in parte a primi pe romani dupa anim'a si mediulócele lor. Asia, romanii, comunitatea israelita, grecii, turcii, lipovenii, fiacare in felulu seu voiea se 'si manifeste bucuri'a. Bulgarii inse facura pe guvernatoru se intervina si sub pretectu de a ajutá manifestatiunea ei facura atatea obstacole si atata presiune, incatu contopira cu densii pe toti ceil'alti, si asia ei scapara de o cheltuiéla mare, ce ar' fi trebuitu se faca comunitatea lor. Presiunea merse pana acolo, incatu guvernatorulu ordoná de a se sterge si a se prefaca unu tablou mare, reprezentandu o femea (Dobrogea) cu lantiurile rupte la mani si la picioare; guvernatorulu insistá se se puna unu steagu rusescu in man'a acestei figuri.“

(Unu nou semnu de vieatia alu nihilistiloru.) — Se scrie din Moscú'a: Nihilistii au datu ér' unu semnu de vieatia. La 18/30 curentu toti guvernatorii generali din Russi'a au primitu scrisori amenintátóre dela „comitetulu executivu subpamenténu“, de urmatoriulu cuprinsu: „Calau supremu alu Tiarului in districtu, baga de séma! Din ascundietórea nóstra subpamenténa

controlamu lucrarile tale. Crutia pe bravulu poporu, pe credinciosulu poporu rusesu, de si Tiarulu 'ti ordona se faci a se indoi cnutulu pe spatelu poporului . . . Crutia poporulu, repetamu inca odata, ca-ci in casu contrariu man'a dreptatiei te va ajunge fara crutiare si fara indurare. Déca Tiarulu ne apasa cu o mana de feru, ea se oglindeza in sunetulu metalicu alu pumnalului. Dupa cum n'aveti voi indurare cu noi, totu astfelu n'avemu nici noi cu voi. Dinte pentru dinte, sange pentru sange! . . . Notéza-'ti o . . . Déca ne urmaresci, ne arestezi seu ne ridici fara vina, man'a nevediuata, care a lovitu pe Mezentzef, te va lovi si pe tine si te va face se 'ti ai cea din urma biae in propriulu teu sange. Pazitive de furi'a poporului, déca ve este draga vicati'a“. Cea mai mare panica domnesce in cercurile guvernamentale rusesu in urm'a acestei amenintari. „Resb.“

(Sciri din Romani'a.) — Cetimu in „L'Orient“: Dat'a trecerei trupeloru romane in Dobrogea nu este inca ficsata. Se crede iuse, ca acést'a operatiune va avé locu in timpulu dela 4/16 pana la 10/22 Novembre. Consiliulu de ministrii s'au reunitu si eri, si consultatiunea a duratu mai multe óre. Obiectulu lungiloru deliberatiuni ale ministeriului a fostu, credemu, totu ocuparea Dobrogei. — Nu se crede, ca comisiunea europeana pentru delimitatiunea Bulgariei si a Dobrogei se'si póta terminá lucrarile sale inainte de 2/14 Novembre. — Acelasiu diariu publica urmatórea scire: „Esc. s'a generalulu-comandante alu armatei rusesce de reserva, a carui resiedintia e in Bucuresci, va parasí capital'a Romaniei in 5/17 Novembre viitoriu si se va duce se se instaleze cu statulu seu maioru in Chisineu. Dela acea data nu voru mai remané russi in Bucuresci si nici chiaru in Romani'a. Se póte dice cu alte cuvinte, ca ocupatiunea principatului se va sfersi, de faptu, intr'o septemana.“ — „Stafet'a“ afla, ca d. prefectu alu judetiului Iasi ar' fi primitu dela ministeriu o adresa, spre a recomanda pe dómnele, cari au contribuitu, prin bani si ostenele, in ajutorarea soldatiloru romani raniti in ultimulu resbelu, spre a li se conferi decoratiunea „Elisabet'a“. D. prefectu a impartasitu, se dice, acea adresa dómneloru presiedinte ale comiteteloru respective, spre a obtiené o asemenea recomdatiune.

Sciri ultime.

Vien'a, 10 Nov. Se asigura ca imperatulu a acordatu o amnestia generala pentru intregu tienutulu Bosniei si alu Herzegovinei. In curéndu se va publicá cu privire la acést'a o proclamatiune a Maiestatii Sale catra locuitorii celoru doue provincie.

„Polit. Corr.“ declara de neadeverate scirile nefavorabile ce s'au latitu asupra starei sanatatii Tiarului.

Vien'a, 10 Nov. Diariiele anuncia, ca o deputatiune de Bei a prezentatu comandantului supremu alu armatei de ocupare o adresa catra Imperatulu Austriei, subsemnata de 59 din cei mai avuti si mai insemnati musulmani din Seraievo. Subsemnatorii acestei adrese solicita dela M. S. anesarea loru la imperiulu austro-ungaru; ei reclama organizarea unei autoritati eclesiastice autonome pentru Herzegovin'a si Bosni'a, suprimarea scóleloru confessionale si infiintierea de scóle primarie; ei inchieie in sférsitu printr'unu apelu la generositatea Imperatului, rogandu'lu a proclamá amnestia pentru insurgentii din amendoue provinciile.

Parisu, 9 Nov. Comisiunea financiiloru in reportulu seu asup'r'a budgetului ministeriului afaceriloru straine, a conchisu la numirea unui ministru plenipotentiaru pentru Romani'a, a unui siefu de missiune pentru Serbi'a, a unui insarcinatu de afaceri pentru Muntenegru si a unui aginte diplomaticu pentru Bulgari'a. — E positivu, ca Russi'a a declarat, ca deplin'a executare a tractatului dela Berlinu este bas'a politiceii sale si ca prin urmare e castigata aderarea s'a la demersulu d-lui Waddington in privinti'a Greciei. — Sciri din Per'a anuncia, ca Pórt'a e dispusa de a se intielege cu Greci'a, déca acést'a cere o simpla rectificare de fruntaria; dér' ca Pórt'a nu intielege a slabi poterea fruntariei sale militare in Tesali'a si in Epiru.

Londonu, 10 Nov. Lordulu Beaconsfield a disu intr'unu discursu, ce a pronunciatu: „Sultanulu a devenitu aliatulu Angliei. Angli'a, prin posederea insulei Cipru e in stare de a'i dá ajutoriu. Resultatele congressului asigura Sultanului independintia a, punendu'i capital'a in positiune de a nu poté fi luata, daudu'i mediulóce de a supraveghia trecerea Dardaneleloru si asigurandu'i venitululu avutelor

sale provincie.“ Lordulu Beaconsfield a adausu: „Angli'a voiesce esecutarea rigorósa a tractatului dela Berlinu si, de va fi trebuintia, ea va sustiené aplicarea lui din tóte poterile sale.“

Vien'a, 11 Nov. Astadi publica „Pol. Cor.“ tecstulu proclamatiunei imperatesci catra locuitorii Bosniei cu-o amnestia generala pentru insurgentii din Bosni'a si Herzegovin'a. Eschisi dela favorulu amnestiarei sunt capii arestati ai insurrectiunei, dér' si in privinti'a acestora se face in anumite casuri o propunere de agratiare.

Ajutórie pentru ranitii din Bosni'a.

Gelou, in 9 Octobre 1878.

(Urmare si fine.)

7. Pe list'a dómneloru Péchy si Iuoniase Popu: Dela unu invetiatoriu 2 fl., An'a Mártonfi 50 cr., Ioanu Lapusianu 20 cr., Bartha Lászlóné 30 cr., Racz Iosifu 20 cr., Pap Iosefné 50 cr., Stefanésa Popu 30 cr., Szatmári Iosefné 10 cr., Iuoniasa Crisianu 10 cr., Georgiu Goranu 1 fl., Tatai Ferenczné 30 cr., Fosztó Andrisné 30 cr., Kristof 20 cr., Bábits Ferenczné 20 cr., Kohl Hermauné 30 cr., Kiss Jánosné 10 cr., Georgie Balogh 1 fl., Ilyefalvi Iosefné 20 cr., Prein Ferenczné 30 cr., Gőnczi Sándor 50 cr., Süveges Györgyné 10 cr., Szabó András 30 cr., Danila Kuti 20 cr., Gombos Györgyné 10 cr., Ioanu Cosm'a 50 cr., Ioanu Muresianu 40 cr., Ioaniasa Siandoru 6 cr., Martoniasa Borbé 20 cr., Iosifu Cotisielu 20 cr., Grigorie Bagaméri 20 cr., Indreiasa Chimpianu 20 cr., Flóre Túrei 10 cr., Conducatoriulu de gendarmi 1 fl., Iliesiu Dum'a 50 cr., Ferenczné 20 cr., Gavriila Tataru 20 cr., Török Joskané 10 cr., Veselic'a Stanu 50 cr., Onutiú Velea 50 cr., Simionu Velea 30 cr., Marie Sturzu 30 cr., Iacobu Maieru 20 cr., Iuoniasa Fosztó 40 cr., Iuoniasa Ilyefalvi 15 cr., din obiecte vendute 4 fl. 44 cr. Cu totul 19 fl. 95 cr.

8. Pe list'a dómnei Dénes: Dela N. N. 1 fl., Kraus Albertu 30 cr., Gavrisiu Siandoru 20 cr., Gavriila Marianu 20 cr., Rátz Mihályné 10 cr., dómna's Soos 50 cr., Dr. Deusch 50 cr., Ioanu Kondor 10 cr., Iecobóa Capusianu 50 cr., Petru Stanu 10 cr., Iosifu Stanu 10 cr., Ioanu Micasiu 30 cr., Alece Nagy 10 cr., Victoru Azbej 24 cr., Mihailease Binder 20 cr., Mártoneasa Merza 1 fl., Veselié Lucaciú 1 fl., Martonease Biluska 50 cr., Marton Biluska jun. 26 cr., Alece Dénes 1 fl., Simionu Stanu 60 cr., Ilie Burca 20 cr., Alecsóé Dénes 1 fl., din obiecte vendute 5 fl. 65 cr. Cu totul 15 fl. 55 cr.

9. Pe list'a dómnei Susan'a Pénczes ved. Konya: Dela Stefaniase Seres 1 fl., Carolin'a Toth 50 cr., Botz István 50 cr., Marie Merza 5 cr., Meni Merza 5 cr., Zéld Iosef 50 cr., Colectanta 1 fl., Marie Pénczes vid. Dominik 50 cr., Iulian'a Schopf 50 cr., Fetitiile din clas'a Ia 30 cr., Ioanu Burjanu 15 cr., An'a Bodea 25 cr. si dela patruspredeece prunci de scóla 75 cr. Cu totul 6 fl. 5 cr.

10. Pe list'a dómnei Alecsóé Rosenfeld s'a adunatu dela Dr. Iacobu Deusch 50 cr., Gusti Schocs 50 cr., E. R. 50 cr., Chirila Vürsching 50 cr., Harth Majer 50 cr., Alece Rosenfeld 50 cr., Kohn Ignátz 40 cr., Georgie Horváth 40 cr., Alece Nagy 20 cr. Cu totul 4 fl. v. a.

Sum'a totala a baniloru 201 fl. 20 cr. v. a.

E de observatu, ca unii bravi agricultori 'si prestara ofertulu in bucate si alte obiecte nretransportabili, cari, dreptu aceea se prefacura in bani, si in memorat'a adunare ratiocinatoria se incunoscintiaru d'impreuna cu numele daruitoriloru in tóta santi'a cugetului. Era sum'a de bani si obiectele mai susnumite se adressara domnului comite supremu alu comitatului Cosiognei, spre a se inaintá la destinatiunea lor.

Gelou, in 9 Octobre 2878.

Rosalia Popu nasc. Baldi, cassier'a comitetului ajutatoriu.

Nr. 940. 1878.

1—2

Concursu.

La scól'a granitiarésca din Vaidarece lenga Fagarasiu e de a se conferi unu postu de invetiatorésca cu salariulu anualu de 200 fl. v. a. in rate lunari, cortelu si 6 stanjini metrici lemne de focu pentru ea si sal'a de propunere. Salariulu dupa unu anu de proba cu resultatu bunu se va ameliorá.

Dela suplicante se recere: Cá se fia romane, se produca atestatu despre absolvirea cursului pedagogicu si se fia capabila a instrua elevele in lucruri de mana, de casa si gradina.

Se notifica, ca fiindu la susu numita scóla trei (3) invetiatori, invetiatorés'a nu se va ocupá si cu elevele incepatórie.

Suplicele instruate cu documentele prescise se primescu pana in **25 Novembre a. c.** st. nou inclusive la

Comitetulu administrativu

de fondulu scolasticu alu fostiloru granitiani din reg. romanu I din Sibiu.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 13 Novembre st. n. 1878.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	60.95	Oblig. rurali ungare .	73.25
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu) .	62.35	„ „ Banat-Timis. .	79.25
Losurile din 1860 . . .	112.20	„ „ transilvane. . .	84. —
Actiunile banicei nation. .	789. —	„ „ croato-slav. . .	74. —
„ instit. de creditu . . .	227.20	Argintulu in marfuri .	100. —
London'a, 3 luni. . . .	116.35	Galbiai imperatesci . .	5.58
		Napoleond'ori	9.35
		Marci 100 imp. germ. .	57.80

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipograf'a: Ioane Gött si fiu Henricu.